

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

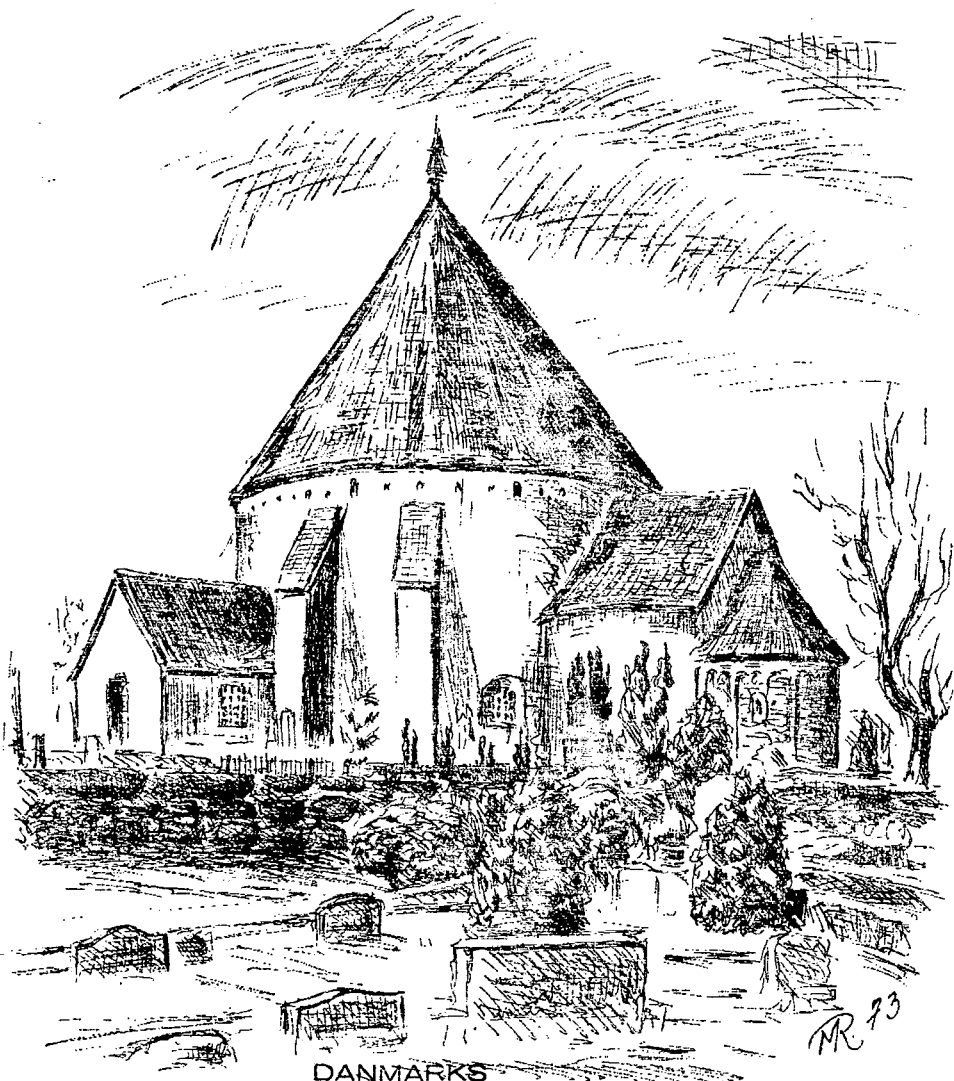
Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

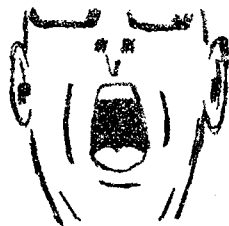
ØSTRE Skole

3. årg.
nr. 1

DANMARKS
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTEK

gab - kig ind.

Ja - sådan lyder invitationen til udstillingen som Dansk Tandlægeforening har arrangeret i Zoologisk Museum i anledning af foreningens 100 års jubilæum.

Og sådan er tandlægens daglige arbejde - patienten gaber op og tandlægen kigger ind. Hvad ser vi så? Hvorledes er det gået med tænderne? Hvordan er interessen for mundhygiejne og kost?

Desværre ser vi stadigvæk alt for mange huller i tænderne. Tænk: Et barn i første klasse med 25 angrebne tandflader. Det er synd og skam, for det kan undgås. Vi ved, at sund kost giver sunde tænder, vi ved, at rene tænder får ingen huller, og alle børn og voksne ved, at slik (sukker) giver huller i tænderne. Hvorfor retter vi os så ikke derefter? Vi er nok for sløve - det er meget lettere at klaske et stykke billigt chokoladepålæg på maden end det er at skære en sund skive ost.

Og så slik og andre søde sager! Man siger: "Der er vel nok synd, hvis børnene ikke skal have noget af det dejlige søde". Ja, vi fører gammeldags søde vaner videre, fordi vi er for sløve til at gøre oprør. "Men er det ikke en form for børnemishandling" Det er bare en langsom, gnavende mishandling, og det straffes forældrene ikke for - men børnene derimod.

Derfor alle forældre - bedsteforældre - onkler, tanter og babysittere, spis med god samvittighed alle lækkerierne selv, for ens egne tænder har man da lov til at ødelægge - men lad være med at give små børn søde vaner. Det viser sig nemlig, at hvis børnene ikke får søde ting som små, bliver de ikke så interesserede

senere. Slik skal ikke være noget forbudt, for så er det meget mere spændende. Nej, forsøg at holde små børn fra slik så længe som muligt, og når de ikke længere kan holdes fra de søde sager, er der kun et at gøre: Lær børnene, at efter søde ting følger tandbørstning.

Kom nu ikke og sig, at det er umuligt! Nej, vi ser så mange gode eksempler nu - vi har mange flere børn uden huller i tænderne end tidligere, men vi ser også alt for mange elendige tænder. Vi må alle hjælpe børnene til at få sunde tænder.

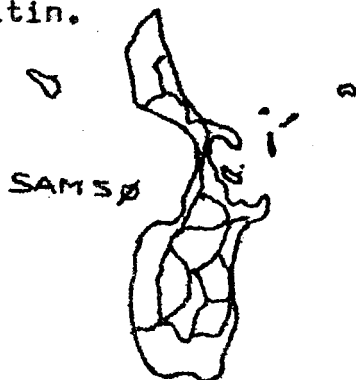

Tandlægerne kan reparere tænderne, men det bliver aldrig det samme. Tandlægerens mål er: Alle børn med sunde tænder. Den gravide kvinde må sørge for den rette kost med tilstrækkelig meget kalk, ellers kan tænderne ikke blive stærke. Børn skal have en sund kost, d.v.s. en kost med tilstrækkelig kalk, proteiner, vitaminer og mineraler. Tænderne skal have "kondi": Groft brød, gulerødder, æbler etc. og endelig skal tandbørsten i sving så tidligt som muligt og helst efter hvert måltid. Lad bare børnene børste selv, men børst efter indtil barnet er ca. 10 år. Det viser sig altid, at børnene ikke kan børste de bageste kindtænder grundigt, og bag mælkætterne kommer i 5 - 6 års alderen den første store blivende kindtand nemlig søkseren. Pas på den - den skal holde til man bliver 80.

Vi prøver at hjælpe børnene, idet vi fra

I - 4 klasse har instruktion i tandbørstning hver 4 uge, og alle børn fra I - 8 klasse får flourskyldning hver 2 uge. Vort arbejde er mere og mere gået over til at være forebyggende, og vi ser frem til den dag, da vi når vort mål: Alle børn sunde tænder.

I. Hultin.

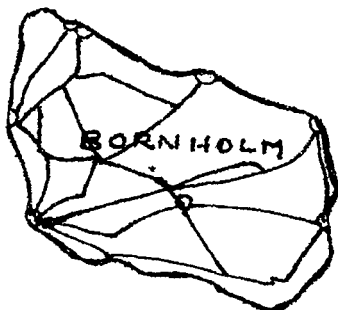
lejrskole.

I efteråret har 7. årgang traditionen tro været på lejrskole.

To af de tre 7. klasser valgte som mange før dem at tage til Bornholm, medens den tredje af klasserne (7.c.) havde lyst til at prøve noget nyt. De rejste til Samsø.

De følgende par sider omfatter dels et referat af turen til Samsø (7.c.) og dels tre udpluk af elevstile hentet fra 7.a.

Red.

samsø.

Fra den 10. september til den 14 september var 7.c.på lejrskole på Samsø under ledelse af lærer Ole Kristiansen og undertegnede.

Vi havde valgt Samsø frem for Sydslesvig og Bornholm af følgende grunde: Samsø er forholdsvis "ukendt land", ikke overrendt af så mange lejrskoler og turister endnu, Samsø som område er lidt mere overkommeligt end både Bornholm og Sydslesvig, trafikalt set er Samsø endnu rolig, og endelig er rejsen dertil ikke så langvarig.

Vi boede i Østerby på en gård, Bolls pension, 12 kilometer fra Kolby Kaas. Vi var glade for at bo der, - der var gode inden - og udenørsfaciliteter, - for slet ikke at tale om maden. Den var fin og børnevenlig.

Selve turen var tilrettelagt dels som bus - dels som cykeltur. Cyklerne var lejede derovre. - Omegnen omkring Østerby, d.v.s. Sildeballe, Besser og Draget, og Sydøen (Tranebjerg og Ballen) undersøgte vi pr. cykel. Nordøen så vi fra bus og fra vandreture (Ballebjerg-Lilleøre - Langør). I forbindelse med Nordøen var vi også på Kyholm, som vi kom til med fiske-

kutter.

Efter vort ophold derovre er vi kommet til det resultat, at Gamse og Bolls pension er meget velegnet til lejrskoleophold, - hvorfor vi hermed giver ideen videre.

Kirsten Schou.
Klasselærer 7.c.

bornholm.

Ols kirke.

Ols kirke er opkaldt efter Olav den Helige og er fra 1150. Da vi sammenlignede Ols kirke med Østerlars, opdagede vi at Ols kun havde 2 stræbepiller, ingen oven, men en kalket apsis.

Vi fik en god rundviser, som bl.a. fortalte, at prædikestolen var Danmarks ældste. Kirken har også Danmarks ældste keramikaltertavle. Vi var oppe i 2. og 3. stokværk, og i 3. stokværk kunne vi se de tidligere bjælkehuller, som bar det gamle tag indtil 1722, hvor kirken fik et kegletag af træ. Dengang kirken var en fæstning, brugte man 3. stokværk til forsvar, 2. til kornlager og beskyttelsesrum for kvinder og børn, men 1. stokværk var også dengang kirke. Kirken ligger 112 meter over havet, og den er 28 meter høj.

Kirsten 7.a.

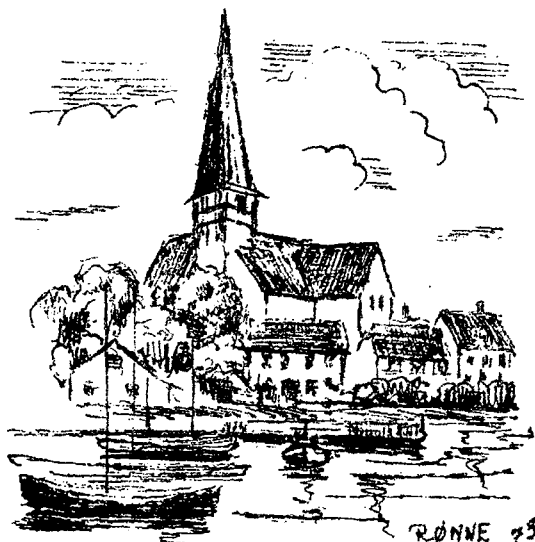
Christiansø.

Christiansø er ikke ret stor. Først gik vi rundtur med fru Jespersen og hr. Nørby, bagefter fik vi selv lov til at gå rundt og be-

svare opgaver. Der var hyggeligt derhøne,
men jeg synes, der så lidt fattigt ud. En
times tid senere mdetes vi igen, og sejlede
hjemad. Hele klassen sang, så vi var de mest
højrøstede på skibet. Klokken 17.30 gik vi
i land i Allinge. Det havde været en skæg
tur, og vi gldede os til at komme hjem og
få noget at spise.

Lone 7.a.

Hjem igen.

Vi starter med at køre fra Allinge til
Rønne. I Rønne venter vi ved havnen i 2 ti-
mer før vi sejler. Om bord på skibet "Bornholm"
bliver vi anvist en række sder i en sovesal
eller noget lignende. Vi sidder og spiller kort
til klokken 1, s lægger jeg mig til at sove.
Jeg sover til klokken 5 og s er vi snart i
København. I havneindløbet ser vi nogle mine-
udlæggere, nogle ubåde og en fregat. Vi kører
med tog fra København til Slagelse og der
bliver jeg hentet på banen. Jeg er hjemme igen.

Claus Thomas 7.a.

bøger-læsning.

Det er nok en kendt sag, at det offentlige gennem skolebibliotekerne og folkebibliotekernes forskellige afdelinger stiller en efterhånden meget stor mængde læsestof til rådighed for børn og unge. Da såvel bøgerne som hele det apparat, der kræves for at opretholde et system, som gør det muligt at finde rundt i bogsamlingerne, for at udlåne bøgerne o. s. v., koster mange penge, er det klart, at de mennesker som til daglig beskæftiger sig med disse ting, har gjort og stadig gør sig visse tanker med hensyn til brugen af bøgerne i almindelighed.

For skolebibliotekernes bogsamlinger gælder, at de fleste nok uden videre kan acceptere, at disse i hvert fald må indeholde en hel del fagbøger. I en institution som folkeskolen, hvor så mange forskellige emner tages op til behandling, er det helt indlysende, at der må være uhindret adgang til materialer, der indeholder de nødvendige oplysninger om en lang række emner.

Lidt anderledes stiller det sig med skolebibliotekernes skønlitterære samlinger. De fleste mennesker har nok et ikke helt så konstant forhold til skønlitteratur som til faglitteratur, og det kan som følge heraf være sværere at indse det hensigtsmæssige i, at der bruges ikke helt små beløb på indkøb af skønlitteratur. Det bør derfor på dette sted fastslås, at romaner (og noveller, digte m. v.) for børn og unge er danskundervisningens helt uundværlige fagbøger.

Den del af skolens danskundervisning, som vi sædvanligvis benævner mundtlig dansk, forsøger vel at tilfredsstille 2 hovedformål, nem-

lig at lære eleverne at læse (at lære eleverne den teknik, som er forudsætningen for hurtig og sikker læsning) og at lære dem at læse litteratur (at lære dem at læse indsigtfuldt, kritisk vurderende, sammenlignende o. s. v.) Det normale forløb, som de fleste elever gennem deres 9 - 10 års skolegang vil blive præsenteret for, er, at man først udelukkende beskæftiger sig med det rent læsetekniske grundlag, hvorefter man efterhånden forsøger bibragt et fortrøligt forhold til bøger, grundbegreber i litteratur m. v. for endelig i de sidste skoleår at ende i ren litteraturlæsning.

Nytten af at lære rent teknisk at beherske læsningens vanskelige kunst er formodentlig selvindlysende og skal derfor ikke uddybes her. Der findes udmærkede læsebogssystemer til optræning i læsefærdighed, og skolebibliotekets skønlitterære bøger for de klassetrin, hvor læsetræning stadig er hovedformålet, træder så ind som et tilbud om læseteknisk hjælp til selvhjælp.

Derimod kunne der måske være skeptikere, som ønskede at sætte spørgsmålstegn ved nytten af at kunne læse litteratur. Her skal ikke gentages alle de mange gode argumenter, som i tidens løb er fremsat til fordel for litteraturlæsning, men blot peges på, at forudsætningen for at udvise en blot nogenlunde social adfærd er et så stort erfaringsgrundlag, at det ville tage alt for lang tid og medføre alt for mange konflikter, hvis vi skulle gøre alle disse erfaringer selv. Her kommer litteraturen ind som en uvurderlig hjælp, i hvert fald hvis den er

tilgængelig i tilstrækkelige mængder og i et alsidigt udvalg. Det må da blive bibliotekets opgave at forsøge at opfylde disse betingelser og i det hele taget holde sig for øje, at man (meget firkantet sagt) kun kan lære at læse litteratur på én måde: ved at læse litteratur.

Uanset om hovedformålet med brugen af skolebibliotekets materialer måtte være læsetræning, emnebehandling eller litteraturlæsning, er det afgørende, at der finder et samarbejde sted mellem lærer og skolebibliotekar. Et sådant samarbejde er da også næsten alle vegne kommet ind i en fast gænge, og netop kombinationen af læreren der kender eleverne, og skolebibliotekaren, der kender materialerne, indeholder måske den afgørende garanti for, at investering i sådanne materialesamlinger kan betegnes som særdeles hensigtsmæssig.

Erik Nielsen.

En offentlig institution, som udlæjer film, opfandt for nogle år siden et nyt ord: RETUR - SMØLER! Blandt skolebibliotekets benytttere findes desværre også en hel del, som glemmer at aflevere deres bøger til tiden, og som derfor kunne fortjene denne betegnelse.

Vi beder venligst forældrene om at medvirke til, at bøger, som for længst skulle have været afleveret, bliver fundet frem og medtaget til skolebiblioteket. Sidst anførte dato bag i bogen er (var!) sidste afleveringsfrist.

Erik Nielsen.

Arne Gadberg.

konfirmation - frihed.

Efterårets konfirmationer er nu overstået, og det er måske for sent at komme med en redegørelse for de regler, hvorefter skolen bevilger frihed, men så kan foreldrene da blive orienteret om disse, da der jo stadig er elever, der skal konfirmeres.

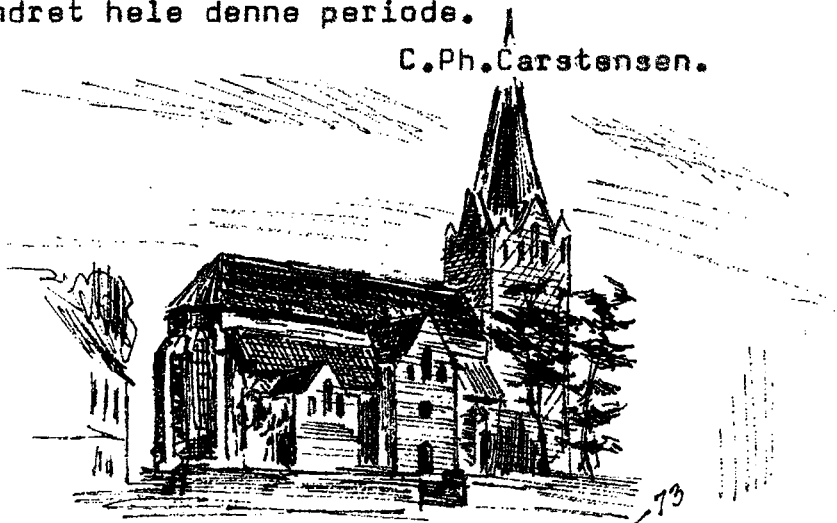
Konfirmanderne har fri mandagen efter konfirmationen, og søskende har fri indtil klokken 10.

Skal elever deltage i konfirmation, f.eks. på Fyn eller i Jylland, kan der gives fri hele mandagen, hvis der overnattes ude.

Derimod bliver der ikke givet frihed ved deltagelse i fester i byen.

Disse regler er vedtaget længe før jeg kom til Østre skole, og vi har bevaret dem uændret hele denne periode.

C.Ph.Carstensen.

siden sidst.

AUGUST:

- 13. Forældremøde for I. årgang.
- 29. 9. real b. på ekskursion til København.

SEPTEMBER:

- 3. 7. b. på lejrskole til Bornholm.
- 10. 7. c. på lejrskole til Bornholm.
- 12. 9. a. på studietur til København.
- 17. 7. a. på lejrskole til Bornholm.
- 18. Koncert af en fløjtetrio.
- 26. 7. b. holdt lejrskoleaften for deres forældre.

OKTOBER:

- 9. 7. c. afholdt lejrskoleaften for deres forældre.
- 10. 10. real a. på studietur til København.
- 11. 7. a. afholdt lejrskoleaften for deres forældre.
- 24. Forældrekonsultation for 2. a.
- 25. Forældrekonsultation for 2. a.

Arne Gadeberg.

